

Pla de Salut de Manresa 2018-2022

Manresa · Juny del 2018

UMANRESA
UNIVERSITAT DE VIC
UNIVERSITAT CENTRAL
DE CATALUNYA

FUNDACIÓ
UNIVERSITÀRIA
DEL BAGES

Ajuntament
de Manresa

Pla de Salut de Manresa 2018-2022

Manresa · Juny del 2018

UMANRESA
UNIVERSITAT DE VIC
UNIVERSITAT CENTRAL
DE CATALUNYA

Ajuntament
de Manresa

Regidora de Salut de
l'Ajuntament de Manresa:
Mercè Rosich Vilaró

Coordinació:
Xavier Gironès García
i Carlota Riera Claret
Grup de recerca de la
Facultat de Ciències de
la Salut de Manresa

Redacció:
Carlota Riera, Xavier Gironès,
Ramon Martín,
Elisenda Solsona, Maria Lluïsa Sort
i Montserrat Mestres

Agraïm la participació de tots
els i les professionals
implicats en l'elaboració del
Pla i de les institucions
que hi han col·laborat.

Editen:
Ajuntament de Manresa
Fundació Universitària del Bages

Referència bibliogràfica
recomanada:
Riera C., Gironès X., Martín R.,
Solsona E., Sort M. L.,
Mestres M. (reds). *Pla de Salut*
de Manresa 2018-2022.
Ajuntament de Manresa, 2018

SUMARI

1. Justificació	07
2. Procés d'elaboració del pla	08
3. Pla de Salut de Manresa 2018-2022	13
4. Annexos	37
Annex 1. Àmbits de competència municipal en salut pública	37
Annex 2. Resum de l' <i>Anàlisi de la situació de salut de Manresa 2016</i>	38
Annex 3. Resum de l' <i>Enquesta de percepció de salut a la ciutat de Manresa 2017</i>	39
Annex 4. Relació de participants i principals aportacions dels grups d'experts	40

1. JUSTIFICACIÓ

L'Administració té, entre les seves atribucions, les de gestionar els recursos públics i regular l'activitat privada per tal de fer possible que totes les persones puguin desenvolupar amb plenitud la seva vida, garantint l'exercici dels seus drets.

Entre tots els drets fonamentals, el dret a la salut ha esdevingut essencial per a qualsevol societat avançada i està reconegut com a dret fonamental en qualsevol país desenvolupat.

La salut dels individus està molt influenciada per l'entorn i per la forma com les persones viuen, treballen, mengen, es mouen o gaudeixen del seu temps d'oci. D'altra banda, aquestes condicions de vida no depenen exclusivament de decisions individuals, sinó que estan determinades per factors socials, culturals, econòmics i mediambientals.

Factors personals com l'edat, el sexe o l'herència genètica no són modificables, però la resta de factors poden ser canviats de tal forma que facilitin a les persones estils de vida que millorin la seva salut i el seu medi físic, psíquic i social.

Per això, i basat en l'evidència científica acumulada, es va impulsar recentment a la Unió Europea el concepte de «salut en totes les polítiques». La iniciativa proposa que la salut i els seus determinants es tinguin en compte a l'hora de definir polítiques públiques sectorials no sanitàries, i ha esdevingut una de les prioritats de salut a Europa.

L'Organització Mundial de la Salut recomana l'estratègia de «salut en totes les polítiques», una estratègia que també recull el Pla Interdepartamental de Salut Pública de la Generalitat de Catalunya (PINSAP).

A la pràctica, l'estratègia de salut en totes les polítiques es tradueix en l'anàlisi dels determinants de la salut de la població sobre els quals es pot intervenir des de les polítiques de sectors que no són el sanitari. Es tracta, doncs, de formular polítiques transversals amb l'objectiu de protegir i millorar la salut de les persones.

L'adopció d'aquesta estratègia en l'elaboració d'aquest Pla de Salut porta implícit el compromís de promoure i vetllar per la incorporació de la perspectiva de la salut en qualsevol de les altres polítiques municipals.

Així doncs, l'Ajuntament de Manresa es compromet a potenciar els espais de coordinació i treball col·labo-

ratiu i cooperatiu entre les diferents regidories i estructures tècniques de l'Ajuntament, així com amb les diferents entitats, institucions i organitzacions que actuen en relació amb la salut dins del seu àmbit territorial.

Justament per garantir aquest compromís s'ha elaborat aquest Pla de Salut, que pretén, a partir d'una anàlisi inicial de les necessitats, ordenar i prioritzar les actuacions que en els propers anys s'emprendran des de l'Ajuntament de Manresa per tal d'incidir positivament en la salut dels seus habitants en els diversos àmbits de competència municipal (Annex 1).

2. PROCÉS D'ELABORACIÓ DEL PLA

El Pla de Salut de Manresa 2018-2022 pren com a punt de partida els indicadors més rellevants de l'informe *Anàlisi de la situació de salut de Manresa 2016* (vegeu-ne un resum a l'Annex 2) i els resultats de la primera edició de *l'Enquesta de percepció de salut a la ciutat de Manresa* (vegeu-ne un resum a l'Annex 3), amb la voluntat expressa i la intenció de treballar sobre les necessitats i problemàtiques en salut de les poblacions més vulnerables.

D'altra banda, el Pla parteix d'una aposta per la innovació en la recerca a través de la incorporació d'eines d'avaluació i d'observacions basades en l'evidència, amb el suport de grups d'experts (Annex 4).

D'aquesta manera, s'ha pogut elaborar un Pla de Salut basat en la participació activa de la quàdruple hèlix (ciutadania, administracions públiques, empreses i sistema d'R+D+I), que certifica les polítiques proposades i té la capacitat d'aportar un enfocament des de diferents punts de vista, adaptant-se a les necessitats globals de la ciutat de Manresa.

Finalment, el Pla també s'ha treballat a partir d'una perspectiva salutogènica, fent una anàlisi dels actius en salut de la població manresana.

De tota aquesta anàlisi inicial s'han obtingut els determinants següents:

Fortaleses	Debilitats
Increment en l'esperança de vida, especialment en els homes, tot i que continua sent superior en les dones.	Increment de la dependència senil.
Reducció del 5% de les morts evitables a la ciutat.	Increment de la dependència juvenil.
Adequada cobertura i indicadors en tot l'àmbit de protecció de la salut (sanejament ambiental, control d'establiments amb risc sanitari, higiene i seguretat alimentària, control i protecció d'animals de companyia i peridomèstics, control de plagues urbanes...).	Les malalties del sistema circulatori i els tumors agrupen el 50% de la taxa específica de defuncions.
Existència d'un Consell Municipal de Salut, divers i participat.	Augment del nombre de persones dependents a la ciutat, amb totes les conseqüències de destinació de recursos socials, econòmics i de salut que suposa.
Teixit d'institucions i entitats de salut a la ciutat de molt nivell i amb una coordinació adequada.	Limitació de les competències de l'Ajuntament en matèria de salut.
Existència d'altres plans rectors de l'Ajuntament amb possibles aportacions a l'àmbit de la salut (Pla d'igualtat de gènere, Pla d'habitatge, Pla d'infància, Pla de joventut, Manresa Ciutat Amiga de la Gent Gran, etc.).	Manca de professionals de la salut «especialitzats» en malalties minoritàries i en altres aspectes de la salut comunitària.

Fortaleses	Debilitats
Bon bagatge de la ciutat en l'atenció a la gent gran, amb polítiques gerontològiques adreçades a l'envelliment actiu i a millorar l'atenció a la dependència.	Manca de dades i estudis concrets a la ciutat: consum de drogues entre els joves, hàbits de salut, etc.
Tendència creixent de la taxa d'utilització dels recursos socio-sanitaris.	Dispersió en els indicadors (o estudis) de la ciutat amb impacte sobre la salut de la població.
Qualitat del Servei d'Atenció Domiciliària (SAD).	Recursos municipals limitats per dur a terme iniciatives en matèria de salut.
Percepció de proximitat dels serveis de salut mental de la ciutat entre la ciutadania.	Context econòmic que contribueix a incrementar les demandes de serveis socials fins a dificultar la capacitat de resposta a les necessitats de la ciutadania.
Bona dotació de serveis a la ciutat (assistencials, culturals...), que generen un ampli ventall de productes i activitats que s'ofereixen des de les institucions o des de les mateixes entitats de gent gran existents.	Atur i possibilitats de feina percebuts com factors negatius a l'hora de valorar els aspectes socials de la percepció de la salut.
Bona xarxa de farmàcies.	Característiques orogràfiques que fan de Manresa una ciutat poc amable per a la mobilitat: insatisfacció de la ciutadania amb la mobilitat i les zones de vianants lliures de cotxes.
Existència de programes de promoció de la salut a les escoles: revisió de menús escolars, programa Pamboli i tallers diversos.	Clima de la ciutat força extrem (problemes respiratoris, mortalitat més elevada, augment de la contaminació atmosfèrica i dels patrons pol·línics...).
Existència d'accions coordinades en l'àmbit de les drogodependències: consell de drogues de la ciutat, programa d'assessoria de drogues, protocol de mesures alternatives, programa SomNit, etc.	Dificultats per accedir a la franja de persones joves i adultes que no reben seguiment sanitari: de 12-13 anys a 50-55.
Tendència a la reducció del consum de tabac.	No utilització per moltes escoles dels recursos de salut que hi ha al seu abast (revisió de menús escolars, programa Pamboli, etc.).
Bona xarxa i cultura esportiva a la ciutat.	Programa NitsQ, d'oci nocturn saludable, que no ha acabat de funcionar com s'esperava.

Fortaleses	Debilitats
Serveis de joventut amb llarga trajectòria i vinculació a la ciutat.	Manca d'espais d'oci familiar a l'aire lliure al centre de la ciutat.
Existència d'un bon entorn natural (Anella Verda, el Congost i parc de l'Agulla).	
Existència d'un Pla acústic per regular la contaminació d'aquest tipus.	
Bona qualitat de l'aigua potable.	
Increment de la recollida selectiva de deixalles.	
Percepció de la salut personal generalment positiva entre la ciutadania de Manresa.	
Ciutat valorada com un bon entorn de salut.	
Existència d'una gran quantitat d'associacions de malalts i familiars de malalts molt actives i diverses.	

Oportunitats	Amenaces
Sensibilitat a l'Ajuntament per treballar des d'una òptica PINSAP (de salut en totes les polítiques).	Reducció del finançament municipal per la disminució de la població.
Predisposició de les entitats de salut i socials a treballar de forma conjunta per la salut de la ciutat.	Patologies associades a l'envelliment i sobreenvelliment de la població: increment de la mortalitat i de la cronicitat.
Existència d'algunes experiències d'èxit en la integració de serveis socials i sanitaris per facilitar la creació de les «portes úniques» per al tractament de malalties d'alt impacte.	Increment de les malalties neurodegeneratives tipus demències.
El Consell de Salut de Ciutat podria esdevenir motor i nexa d'iniciatives de salut que s'han d'impulsar des de diferents institucions de la ciutat.	Increment de la taxa d'hospitalització d'aguts.

Oportunitats	Amenaces
Interès, per part de totes les entitats de salut i socials, per compartir dades i indicadors que permetin orientar millor (i de forma més coordinada) les diferents accions de salut de la ciutat.	Increment de les necessitats sociosanitàries.
Existència de l'estudi de percepció de salut de la ciutadania.	Reptes d'atenció a l'envelliment i sobreenvelliment progressiu de la població.
Prioritat per a les polítiques adreçades al col·lectiu de les persones grans.	Increment en el nombre de persones ateses en salut mental.
Interès dels proveïdors de salut per un enfocament de salut comunitària. Moment propici per coordinar accions conjuntes i vincular-ho a les necessitats dels usuaris.	Dificultat del sistema sanitari per donar resposta a l'augment de la incidència de malalties cròniques en la població.
Tendència a la recuperació econòmica (millora, respecte al 2012, en la taxa d'aturats).	Estigmatització associada a les malalties cròniques.
Existència d'un pla local de joventut amb interès per assumir i integrar els temes relacionats amb la promoció d'hàbits i estils de vida saludables.	Tendència cultural envers l'individualisme, amb major incidència d'aïllament social.
Existència de programes de promoció de la salut validats (per la Generalitat de Catalunya, l'Agència de Salut Pública, la Diputació de Barcelona, etc.).	Augment de persones cuidadores informals, normalment familiars i dones, que afronten situacions d'assistència a la cronicitat sense estar preparades per gestionar una situació de manca de salut extrema.
Possibilitat d'incloure les TIC en accions de promoció i educació per a la salut.	Existència de bosses de pobresa i amb risc d'exclusió social a causa dels nivells elevats d'atur derivats de la crisi econòmica.
Gran desenvolupament de solucions on-line (plataformes, app, telemedicina, software, solucions TIC...) per a la gestió i millora de diferents aspectes relacionats amb la salut i la gestió de la malaltia, de l'afectat i del seu entorn.	Creixement de les desigualtats en salut i de la fractura social, especialment a l'Àrea Bàsica de Salut 1.
Existència del programa Manresa Cardioprotegida.	Alt nombre de persones que depenen de les prestacions socials.

Oportunitats	Amenaces
Alta oferta d'activitats esportives a la ciutat.	Parc d'habitatge envellit al centre històric de la ciutat.
Gastronomia i productes locals de qualitat i expertesa al territori en l'àmbit de l'alimentació: Fundació Alícia, Ca l'Arpello, MengemBages, Escola d'Hoteleria Joviat, etc.	Important nombre de gent gran que viu sola.
Possibilitat d'aprofitar el parc de Puigterrà, al centre de la ciutat, com a espai d'oci familiar i esportiu.	Percentatge creixent (30%) d'infants i joves amb sobrepès i obesitat en escolars.
Existència del Pla d'Acció Ciutat Amiga de la Gent Gran.	Increment generalitzat del consum d'alcohol entre els joves; el fenomen i la pràctica del botellón estan molt estesos entre el col·lectiu de joves a Manresa.
Possibilitat de potenciar la xarxa veïnal i el voluntariat entre les persones (dins un mateix col·lectiu o entre diferents franges d'edat).	Excessiu sedentarisme en infants de 9 i 10 anys.
Existència de plans de desenvolupament comunitari.	
Compromís de seguiment de les necessitats d'habitatge dins del Pla Local d'Habitatge.	

3. PLA DE SALUT DE MANRESA 2018-2022

El Pla de Salut de Manresa 2018-2022 s'estructura en cinc grans objectius, que es concreten en sis eixos de treball:

Objectius de treball

- Una ciutat amb un estil de vida saludable
- Una ciutat protegida sanitàriament
- Una ciutat amb igualtat d'oportunitats per a una bona salut
- Una ciutat que garanteix un envelliment actiu i de qualitat
- Una ciutat amb serveis de salut eficients i de qualitat

Eixos d'actuació

- Eix 1: Serveis de salut
- Eix 2: Reptes demogràfics i socials
- Eix 3: Acció social
- Eix 4: Qualitat de vida
- Eix 5: Urbanisme i medi ambient
- Eix 6: Treball coordinat i en xarxa

A continuació es concreten les diferents actuacions i accions associades a tots ells, així com el sistema d'indicadors de seguiment associats. Totes les accions que es detallen tindran en compte la perspectiva de gènere.

	Indicador	Objectiu	Font
OBJECTIU 1: UNA CIUTAT AMB UN ESTIL DE VIDA SALUDABLE			
Eix 1: Serveis de salut			
Actuació 1: Millorar el coneixement dels hàbits de salut de la població de Manresa	Publicació bianual dels resultats d'una enquesta de salut	Assolir un mínim de dues publicacions	Regidoria de Salut Observatori de Salut (vegeu actuació 34)
Acció 1: Disseny i aplicació d'una enquesta d'hàbits de salut de la població de Manresa.	1.1. Elaboració i publicació de l'enquesta d'hàbits de salut de la població (SÍ/NO).		Regidoria de Salut
Acció 2: Incorporació de criteris de valoració de resultats en totes les activitats de promoció de la salut.	2.1. Nombre d'activitats de promoció referides a aspectes de l'enquesta.		Regidoria de Salut

	Indicador	Objectiu	Font
Actuació 2: Potenciar els programes que tenen com a objectiu la millora de la salut mental	Nombre de programes anuals de cada àmbit (prevenció, sensibilització i inclusió)	Assolir un mínim de tres programes, un a cada àmbit, el darrer any del pla	Regidoria de Salut
Acció 3: Creació d'una taula d'entitats i institucions que treballin en salut mental.	3.1. Constitució de la taula (SÍ/NO).		Regidoria de Salut
Acció 4: Impuls de programes de prevenció i sensibilització en salut mental.	4.1. Nombre de formacions desenvolupades, per públic objectiu, i nombre de persones beneficiàries.		Regidoria de Salut
Acció 5: Impuls de programes d'inclusió de malalts mentals.	5.1. Nombre de programes d'inclusió desenvolupats.		Regidoria de Salut
Eix 3: Acció social			
Actuació 3: Impulsar programes de promoció de la salut orientats a població en situació de vulnerabilitat	Existència de programes per àmbits diferenciats de benestar social	Assolir l'existència de programes (SÍ/NO) adreçats, almenys, a població immigrada nouvinguda, gent gran i famílies vulnerables amb infants	Regidoria de Salut
Acció 6: Impuls d'accions orientades a la promoció de la salut per a població immigrada.	6.1. Nombre de jornades formatives, per públic objectiu, i nombre de persones beneficiàries. 6.2. Nombre de xerrades divulgatives, per públic objectiu, i nombre de persones beneficiàries. 6.3. Nombre d'altres accions de promoció, per públic objectiu.		Regidoria de Salut

	Indicador	Objectiu	Font
Acció 7: Impuls d'accions orientades a la promoció de la salut per a població en risc d'exclusió social.	<p>7.1. Nombre de jornades formatives, per públic objectiu, i nombre de persones beneficiàries.</p> <p>7.2. Nombre de xerrades divulgatives, per públic objectiu, i nombre de persones beneficiàries.</p> <p>7.3. Nombre d'altres accions de promoció, per públic objectiu.</p>		Regidoria de Salut
Acció 8: Potenciació del projecte dona Bages.	8.1. Nombre de dones ateses.		Regidoria de Salut
Eix 4: Qualitat de vida			
Actuació 4: Racionalitzar l'oferta de programes de promoció de la salut	Anàlisi de la cobertura, temàtica i poblacional, dels programes que s'ofereixen	Dur a terme l'anàlisi de la cobertura de programes (SÍ/NO)	Regidoria de Salut
Acció 9: Elaboració d'un catàleg de programes de promoció de la salut que inclogui totes les accions que s'ofereixen a Manresa.	<p>9.1. Catàleg de programes de promoció de la salut (SÍ/NO).</p> <p>9.2. Publicació i difusió del catàleg (SÍ/NO).</p>		Regidoria de Salut
Acció 10: Coordinació de l'oferta de programes de promoció de la salut que s'ofereixen a la ciutat per tal d'evitar duplicitats i detectar mancances existents.	<p>10.1. Nombre de programes de promoció de la salut que s'ofereixen.</p> <p>10.2. Nombre de programes gestionats per més d'una entitat.</p> <p>10.3. Nombre d'entitats relacionades al catàleg de programes.</p>		Regidoria de Salut

	Indicador	Objectiu	Font
Acció 11: Impuls de nous programes de promoció de la salut en aquells àmbits i poblacions específiques en què es detectin mancances.	11.1. Nombre de nous àmbits i poblacions específiques detectats. 11.2. Nombre de nous programes impulsats.		Regidoria de Salut
Actuació 5: Reduir la prevalença de sobrepès i obesitat en la població infantil de Manresa	% de població de 9 i 10 anys amb excés de pes	Certificar una prevalença d'excés de pes inferior al 25% entre la població infantil de 9-10 anys	Programa de Detecció Precoç (FUB)
Acció 12: Formació a la comunitat educativa (mares i pares, mestres i alumnes) en hàbits saludables d'alimentació.	12.1. Nombre d'activitats formatives desenvolupades, per públic objectiu, i nombre de persones beneficiàries.		Regidoria de Salut
Acció 13: Dotació a la comunitat educativa (mares i pares, mestres i alumnes) de recursos per dur a terme activitat física.	13.1. Nombre de recursos facilitats, per tipologia de centre de la comunitat educativa.		Regidoria de Salut
Acció 14: Disseny d'una oferta d'activitats físiques i d'oci actiu en família a la ciutat.	14.1. Nombre de programes d'activitat física i oci actiu dissenyats i ofertats i nombre de persones beneficiàries.		Regidoria d'Esports Regidoria de Salut
Acció 15: Impulsar la creació d'almenys dos nous camins escolars.	15.1. Nombre de camins escolars impulsats.		Regidoria d'Ensenyament Regidoria de Qualitat Urbana, Mobilitat i Serveis
Acció 16: Desenvolupament de programes destinats a potenciar l'activitat física infantil.	16.1. Nombre de programes i accions realitzades.		Regidoria d'Esports

	Indicador	Objectiu	Font
Actuació 6: Millorar l'oferta de recursos per a la prevenció dels problemes relacionats amb el consum de drogues en joves, integrant en un sol programa totes les accions que es desenvolupen	Integració de les actuacions de prevenció del consum de drogues	Existència d'un programa integral (SÍ/NO) que arribi a un 30% de joves entre 12 i 16 anys (l'any 2017 s'arriba al 14%) i que assoleixi 500 consultes l'any 2022 (l'any 2017 se'n fan 200)	Comissió tècnica de drogues
Acció 17: Disseny d'un programa d'alternatives d'oci per a joves.	17.1. Programa d'alternatives d'oci per a joves (SÍ/NO).		Regidoria de Salut Regidoria de Joventut
Acció 18: Elaboració d'un protocol de prevenció del consum de drogues en espais d'oci juvenil.	18.1. Protocol de prevenció del consum de drogues en espais d'oci juvenil (SÍ/NO).		Comissió tècnica de drogues
Acció 19: Vigilància del correcte compliment de la normativa en la venda de substàncies que poden generar addicció.	19.1. Nombre d'accions de vigilància per al compliment de la normativa.		Seguretat Ciutadana
Acció 20: Activació i foment del programa «Nits de Qualitat», per a la dispensació i consum responsable d'alcohol en espais d'oci nocturn.	20.1. Nombre de locals d'oci nocturn adherits al programa.		Regidoria de Salut
Acció 21: Potenciar la consultoria de drogues.	21.1. Nombre de consultes ateses.		Regidoria de Salut Regidoria de Joventut
Acció 22: Potenciar les accions preventives en Educació Secundària i en ensenyaments no normalitzats oferts per l'Ajuntament.	22.1. Percentatge d'alumnat d'ESO al qual s'arriba.		Regidoria de Salut Regidoria d'Ensenyament Regidoria de Joventut

	Indicador	Objectiu	Font
Actuació 7: Fomentar els hàbits saludables a les empreses	Nombre d'empreses de més de 50 treballadors/es amb oferta de programes de promoció de la salut	Assolir 8 empreses amb més de 50 treballadors/es (representen un 50% el 2018) amb programes (SÍ/NO)	Regidoria d'Ocupació i Emprenedoria
Acció 23: Desenvolupament d'accions de conscienciació a l'empresariat sobre els avantatges de promoció de la salut a les empreses.	23.1. Nombre d'accions desenvolupades i nombre de persones beneficiàries. 23.2. Nombre d'empreses beneficiàries de les accions de promoció de la salut.		Regidoria de Salut Regidoria d'Ocupació i Emprenedoria
Acció 24: Reconeixement i publicitat de les experiències de les empreses que fan actuacions de promoció de la salut al seu personal.	24.1. Nombre d'accions de reconeixement i publicitat. 24.2. Nombre d'empreses involucrades en les accions de reconeixement i publicitat.		Regidoria de Salut Regidoria d'Ocupació i Emprenedoria
Acció 25: Disseny i promoció de rutes saludables a l'entorn dels polígons industrials i als seus principals accessos.	25.1. Nombre de rutes saludables i segures. 25.2. Nombre de polígons industrials relacionats amb el disseny i la promoció de rutes saludables.		Regidoria de Salut Regidoria d'Ocupació i Emprenedoria Regidoria de Qualitat Urbana, Mobilitat i Serveis Regidoria d'Indústria, Àrea de Promoció Econòmica
Acció 26: Manteniment dels espais verds de la ciutat en condicions òptimes per al seu ús.	26.1. Reducció percentual del nombre de queixes pel manteniment dels espais verds.		Unitat de Parcs i Jardins

	Indicador	Objectiu	Font
Actuació 8: Promoure el suport social i la qualitat de vida a les persones en situació de malaltia avançada i de final de la vida	Existència d'un programa específic	Assolir l'existència d'un programa de suport social i qualitat de vida en persones amb malalties avançades o al final de la vida amb un mínim de deu entitats implicades	Regidoria d'Inclusió Social Regidoria de Serveis Socials Regidoria de Salut
Acció 27: Creació d'un grup de treball per al programa «Manresa Ciutat Cuidadora» abans de final de 2018.	27.1. Nombre d'entitats implicades.		Regidoria d'Inclusió Social Regidoria de Serveis Socials Regidoria de Salut
Acció 28: Creació d'una programació estable anual del programa a partir del 2019.	28.1. Existència o no de programa.		Regidoria d'Inclusió Social Regidoria de Serveis Socials Regidoria de Salut
Eix 5: Urbanisme i medi ambient			
Actuació 9: Fomentar i dinamitzar els actius urbans i ambientals per a la salut de la població	% d'increment de persones que manifesten fer-ne ús	Assolir un increment mínim del 16% entre la primera enquesta de salut i l'última	Observatori de Salut (Enquesta d'hàbits de salut)
Acció 29: Manteniment dels espais verds de la ciutat en condicions òptimes per al seu ús.	29.1. Reducció percentual del nombre de queixes pel manteniment dels espais verds.		Unitat de Parcs i Jardins
Acció 30: Millora, visibilització, difusió i potenciació de l'anella verda, els pulmons verds (Parcs del Cardener i Puigterrà i Bosc de Can Font) i les zones d'oci a l'aire lliure (Parc de l'Agulla i Congost) com a espais esportius no convencionals.	30.1. Nombre d'accions de promoció, difusió i potenciació de l'anella verda. 30.2. Nivell de satisfacció de la població amb els espais verds de la ciutat.		Regidoria de Qualitat Urbana, Mobilitat i Serveis Observatori de Salut (Enquesta de percepció de salut) Regidoria de Salut

	Indicador	Objectiu	Font
Acció 31: Creació i senyalització de rutes urbanes per córrer i caminar.	31.1. Nombre de rutes urbanes senyalitzades. 31.2. Nombre d'accions de senyalització de rutes.		Regidoria d'Esports Regidoria de Qualitat Urbana, Mobilitat i Serveis
Acció 32: Manteniment i ampliació de voreres per facilitar la mobilitat a peu en els desplaçaments quotidians.	32.1. Metres quadrats de vorera nova o reformada.		Regidoria de Qualitat Urbana, Mobilitat i Serveis
Acció 33: Desenvolupament d'activitats de promoció de l'ús de la bicicleta.	33.1. Nombre d'activitats desenvolupades.		Regidoria de Qualitat Urbana, Mobilitat i Serveis
Acció 34: Desenvolupament d'accions de promoció de l'ús del transport sostenible i elèctric.	34.1. Nombre d'accions.		Regidoria de Qualitat Urbana, Mobilitat i Serveis
Acció 35: Elaboració d'un mapa de necessitats de senyalització urbana per a població amb necessitats especials (invidents, TEA, etc.).	35.1. Existència del mapa en finalitzar el pla.		Regidoria d'Inclusió Social Regidoria de Qualitat Urbana, Mobilitat i Serveis

OBJECTIU 2: UNA CIUTAT PROTEGIDA SANITÀRIAMENT

Eix 1: Serveis de salut

Actuació 10: Garantir la protecció contra plagues en espais públics	% de reducció d'actuacions no programades	Reduir d'un 10% el nombre d'actuacions no programades (de 270 l'any 2017 a 243 el 2022)	Regidoria de Salut
---	---	---	--------------------

	Indicador	Objectiu	Font
Acció 36: Desenvolupament d'un programa de control integrat de plagues en espais i instal·lacions públiques.	36.1. Nombre d'accions de control de plagues en espais o instal·lacions públiques.		Regidoria de Salut
Acció 37: Atenció a les queixes referides a la presència de plagues en espais públics en un màxim de 72 h.	37.1. Nombre de queixes tramitades en accions referides a plagues en espais públics i percentatge de les ateses en menys de 72 h.		Regidoria de Salut
Acció 38: Disseny i desenvolupament d'un programa integral per al control de poblacions de coloms.	38.1. Programa integral per al control de poblacions de coloms (SÍ/NO).		Regidoria de Salut
Actuació 11: Incrementar el control dels riscos per a la salut relacionats amb els productes alimentaris	Increment en el nombre d'establiments inspeccionats	Duplicar el nombre d'establiments inspeccionats (de 62 l'any 2017 a almenys 125 el 2022)	Regidoria de Salut
Acció 39: Increment de la capacitat per al control d'establiments alimentaris.	39.1. Nombre d'accions destinades al control dels establiments alimentaris.		Regidoria de Salut
Acció 40: Inclusió de la venda no sedentària en el programa de control d'establiments alimentaris.	40.1. Nombre d'activitats de venda no sedentària incloses al programa de control.		Regidoria de Salut
Actuació 12: Millorar el control i el seguiment de les instal·lacions amb risc de legionel·losi	% d'instal·lacions de baix risc inspeccionades	Inspeccionar almenys el 20% de les instal·lacions de baix risc que constin al cens	Regidoria de Salut

	Indicador	Objectiu	Font
Acció 41: Aprovació del cens d'instal·lacions d'alt risc.	41.1. Cens d'instal·lacions d'alt risc de legionel·losi (SÍ/NO). 41.2. Control i seguiment del 100% de les instal·lacions censades com d'alt risc.		Regidoria de Salut Agència de Salut Pública de Catalunya
Acció 42: Elaboració d'un cens d'instal·lacions de baix risc.	42.1. Cens d'instal·lacions de baix risc de legionel·losi (SÍ/NO).		Regidoria de Salut
Acció 43: Elaboració i aplicació d'un programa de seguiment de les instal·lacions de baix risc.	43.1. Programa de seguiment de les instal·lacions de baix risc de legionel·losi (SÍ/NO). 43.2. Nombre d'accions desenvolupades derivades de l'aplicació del programa.		Regidoria de Salut
Actuació 13: Millorar el control del risc associat a l'ús de piscines públiques	Reducció en el temps mitjà de resolució dels expedients de control de piscines	Finalitzar la totalitat dels expedients de control de piscines (7 l'any 2017) en un termini màxim de 9 mesos el 2022 (el 2017 era de 12 mesos)	Regidoria de Salut
Acció 44: Increment de la capacitat de control de les piscines d'ús públic.	44.1. Nombre d'accions de control de les piscines d'ús públic en relació amb el nombre de piscines.		Regidoria de Salut
Acció 45: Elaboració i aplicació d'un protocol que garanteixi un control mínim anual de les piscines d'ús públic.	45.1. Protocol de control de les piscines d'ús públic (SÍ/NO).		Regidoria de Salut

	Indicador	Objectiu	Font
Actuació 14: Millorar la gestió de la problemàtica relacionada amb la insalubritat en habitatges privats	Reducció en el temps mitjà de resolució dels expedients	Aconseguir un temps mitjà de resolució dels expedients inferior a 6 mesos en finalitzar aquest pla (el 2017 el 40% duraven més d'un any)	Regidoria de Salut Oficina de Suport Central
Acció 46: Elaboració i aplicació d'un protocol que garanteixi un termini de resolució inferior a 6 mesos.	46.1. Protocol de gestió d'insalubritat en habitatges privats (SÍ/NO). 46.2. Percentatge d'actuacions resoltes en menys de 6 mesos.		Regidoria de Salut Oficina de Suport Central
Actuació 15: Controlar els establiments amb risc sanitari no associat a productes alimentaris	% d'establiments receptors d'actuacions de control	Assolir un mínim del 20% dels establiments del cens controlats	Regidoria de Salut
Acció 47: Elaboració d'un cens d'establiments amb risc sanitari d'origen no alimentari.	47.1. Cens d'establiments amb risc sanitari d'origen no alimentari (SÍ/NO).		Regidoria de Salut
Acció 48: Elaboració i aplicació d'un programa de control d'establiments amb risc sanitari no alimentari.	48.1. Programa de control d'establiments amb risc sanitari no alimentari. 48.2. Nombre d'accions desenvolupades derivades de l'aplicació del programa.		Regidoria de Salut
Actuació 16: Reduir els riscos i molèsties relacionats amb la presència d'animals	% de reducció de queixes rebudes	Reduir d'un 20% les queixes per la presència de gossos (de 69 el 2016 a 55 el 2022)	Regidoria de Salut

	Indicador	Objectiu	Font
Acció 49: Elaboració i aplicació d'un protocol de seguiment per a les queixes relacionades amb la tinença d'animals de companyia.	49.1. Protocol de seguiment per a les queixes (SÍ/NO). 49.2. Nombre d'accions desenvolupades derivades de l'aplicació del protocol.		Regidoria de Salut
Acció 50: Disseny i aplicació d'un programa integral per al control de les poblacions de gats a la via pública.	50.1. Programa de control de les poblacions de gats a la via pública (SÍ/NO). 50.2. Nombre d'accions desenvolupades derivades de l'aplicació del programa.		Regidoria de Salut
Acció 51: Elaboració i aplicació d'un protocol per a l'actuació de la Policia Local davant de gossos potencialment perillosos.	51.1. Protocol per a l'actuació de la Policia Local davant de gossos potencialment perillosos (SÍ/NO). 51.2. Nombre d'accions desenvolupades derivades de l'aplicació del protocol.		Regidoria de Salut Seguretat Ciutadana
Acció 52: Disseny i aplicació d'un programa de sensibilització i promoció de la tinença responsable d'animals de companyia.	52.1. Nombre d'accions desenvolupades definides al programa.		Regidoria de Salut
Eix 3: Serveis socials			
Actuació 17: Millorar la gestió de la problemàtica relacionada amb la síndrome de Diògenes	Reducció en el temps de resolució dels expedients per síndrome de Diògenes	Aconseguir que el 100% dels expedients es resolguin en menys de 6 mesos	Regidoria d'Acció Social
Acció 53: Elaboració d'un protocol d'actuació en casos de síndrome de Diògenes.	53.1. Protocol d'actuació en casos de síndrome de Diògenes (SÍ/NO).		Regidoria d'Acció Social

	Indicador	Objectiu	Font
Eix 4: Qualitat de vida			
Actuació 18: Formar i conscienciar la població sobre el risc alimentari	% de la població que coneix el risc alimentari	Assolir que un 20% de la població conegui el risc alimentari	Observatori de Salut (Enquesta d'hàbits de salut) Regidoria de Salut
Acció 54: Disseny i implementació d'un programa de formació per a professionals d'establiments alimentaris.	54.1. Programa de formació per a professionals d'establiments alimentaris i nombre de persones formades (SÍ/NO).		Regidoria de Salut
Acció 55: Desenvolupament d'accions de conscienciació sobre higiene alimentària per a usuaris.	55.1. Nombre d'accions de conscienciació sobre higiene alimentària.		Regidoria de Salut
Acció 56: Disseny d'un segell de qualitat per als establiments amb professionals que hagin rebut formació.	56.1. Nombre d'establiments amb el segell de qualitat atorgat.		Regidoria de Salut
Actuació 19: Augmentar el coneixement del risc associat al tatuatge i al pírcing entre persones usuàries i professionals	% dels usuaris potencials que són coneixedors del risc associat	Acreditar que un 70% dels usuaris potencials siguin coneixedors del risc associat	Observatori de Salut (Enquesta d'hàbits de salut)
Acció 57: Desenvolupament d'accions d'informació a la població general sobre els riscos del tatuatge i el pírcing.	57.1. Nombre d'accions d'informació a la població general sobre els riscos del tatuatge i el pírcing.		Regidoria de Salut
Acció 58: Accions informatives sobre bones pràctiques per a professionals del tatuatge i el pírcing.	58.1. Nombre d'accions d'informació i formació sobre bones pràctiques per als professionals del tatuatge i el pírcing.		Regidoria de Salut

	Indicador	Objectiu	Font
Eix 5: Urbanisme i medi ambient			
Actuació 20: incrementar la informació preventiva a la població sobre els problemes de salut derivats de la climatologia	% de la població coneixedora del risc derivat de la climatologia	Acreditar que un 20% de la població sigui coneixedora dels problemes de salut derivats	Observatori de Salut (Enquesta d'hàbits de salut)
Acció 59: Impuls de campanyes informatives davant de canvis bruscs de temperatures.	59.1. Nombre de campanyes informatives impulsades.		Servei Català de la Salut Protecció Civil
Acció 60: Elaboració d'un calendari de patrons pol·línics i poda a la ciutat i consideració de criteris de baixa capacitat al·lèrgica en la substitució d'arbrat quan sigui possible.	60.1. Calendari de patrons pol·línics i poda a la ciutat (SÍ/NO).		Regidoria de Qualitat Urbana, Mobilitat i Serveis
Acció 61: Digitalització i creació d'una base de dades de punts crítics de proliferació de patògens.	61.1. SÍ/NO.		Regidoria de Qualitat Urbana, Mobilitat i Serveis
Acció 62: Creació d'un registre d'al·lèrgies i malalties vinculades al canvi climàtic	62.1. SÍ/NO.		Regidoria de Qualitat Urbana, Mobilitat i Serveis
Acció 63: Establiment d'un sistema de seguiment d'alertes per ozó troposfèric.	63.1. SÍ/NO.		Regidoria de Qualitat Urbana, Mobilitat i Serveis
Acció 64: Monitorització dels valors de contaminació de l'aire des de l'oficina del canvi climàtic.	64.1. SÍ/NO		Regidoria de Qualitat Urbana, Mobilitat i Serveis

	Indicador	Objectiu	Font
Actuació 21: Mantenir els nivells de soroll en límits tolerables	Reducció del nombre de queixes rebudes	Establir valor d'inici i marcar percentatge de decrement mínim a assolir	Regidoria de Qualitat Urbana, Mobilitat i Serveis
Acció 65: Aplicació del Pla acústic de ciutat.	65.1. Nombre d'actuacions derivades de l'aplicació del Pla acústic.	Reduir d'un 30% les queixes per sorolls	Regidoria de Qualitat Urbana, Mobilitat i Serveis
OBJECTIU 3: UNA CIUTAT AMB IGUALTAT D'OPORTUNITATS PER A UNA BONA SALUT			
Eix 1: Serveis de salut			
Actuació 22: Contribuir a un bon coneixement dels serveis sanitaris per part de la població	Increment en el % de persones coneixedores dels serveis sanitaris i la seva correcta utilització	Acreditar un increment del 20% de persones que coneixen els serveis sanitaris i el seu bon ús	Observatori de Salut (Enquesta d'hàbits de salut)
Acció 66: Foment dels serveis sanitaris de la ciutat i el seu ús racional entre la població.	66.1. Detecció de patrons d'ús no racional dels serveis sanitaris. 66.2. Nombre d'accions per a la racionalització dels serveis sanitaris de la ciutat.		CatSalut Regidoria de Salut
Eix 2: Reptes demogràfics i socials			
Actuació 23: Millorar la informació sobre els reptes socials de la ciutat	Nombre d'impactes als mitjans de comunicació sobre informacions relacionades	Assolir un mínim de 8 impactes (2 impactes anuals) als mitjans de comunicació	Regidoria d'Acció Social
Acció 67: Elaboració periòdica d'informes socials.	67.1. Nombre d'informes socials elaborats i la seva periodicitat.		Regidoria d'Acció Social

	Indicador	Objectiu	Font
Acció 68: Disseny d'un observatori social.	68.1. Observatori Social (SÍ/NO).		Regidoria d'Acció Social Agents Socials
Acció 69: Elaboració d'un estudi de previsió de necessitats de la gent gran.	69.1 Estudi de previsió de les necessitats de la gent gran (SÍ/NO).		Regidoria d'Acció Social Agents Socials
Actuació 24: Desenvolupar accions de control del risc d'aïllament social en població envellida	Nombre total de projectes implantats	Assolir un mínim de 5 projectes implantats el 2022	Regidoria d'Acció Social Regidoria de Gent Gran
Acció 70: Disseny i aplicació d'un projecte de detecció d'aïllament social entre persones grans.	70.1. Projecte de detecció d'aïllament social entre les persones grans (SÍ/NO). 70.2. Nombre d'accions desenvolupades derivades de l'aplicació del projecte. 70.3. Nombre de persones beneficiàries de les accions del projecte.		Regidoria d'Acció Social Regidoria de Gent Gran
Acció 71: Incentiu al desenvolupament de projectes veïnals de suport a la gent gran.	71.1. Propostes de treball de la solidaritat i el suport amb gent gran a les AV. 71.2. Nombre de projectes veïnals de suport a la gent gran. 71.3. Nombre de persones ateses en els projectes.		Regidoria de Barris i Acció Comunitària Regidoria de Gent Gran
Actuació 25: Desenvolupar accions per a l'equitat de gènere en relació amb la salut	Nombre global d'actuacions desenvolupades	Assolir el desenvolupament de les 4 accions relacionades (SÍ/NO)	Regidoria de la Dona Regidoria de Salut

	Indicador	Objectiu	Font
Acció 72: Elaboració d'un catàleg de programes de sensibilització i promoció de la salut orientats a la prevenció de malalties de prevalença femenina que inclogui totes les accions que s'ofereixen a Manresa.	72.1. Catàleg de programes de promoció de la salut en malalties de prevalença femenina. 72.2. Nombre de programes inclosos.		Regidoria de la Dona Regidoria de Salut
Acció 73: Promoció de projectes d'educació afectiva i sexual.	73.1. Nombre d'accions desenvolupades derivades de l'aplicació dels projectes. 73.2. Nombre de persones beneficiàries de les accions dels projectes.		ASSIR
Acció 74: Elaboració d'un protocol de prevenció de les agressions sexistes en espais d'oci.	74.1. Protocol de prevenció de les agressions sexistes (SÍ/NO). 74.2. Nombre de persones beneficiàries de les accions del protocol.		Regidoria de la Dona
Acció 75: Elaboració de tallers de prevenció de relacions abusives i agressions sexistes per a escolars.	75.1. Nombre de tallers de prevenció de relacions abusives i agressions sexistes. 75.2. Nombre d'escolars que se'n beneficien.		Regidoria de la Dona
Acció 76: Impuls de la formació del personal sanitari i de la creació d'un servei de trànsit per al col·lectiu LGTBI.	76.1. Nombre d'accions de formació realitzades. 76.2. Creació o no del servei.		Regidoria de Salut Regidoria d'Igualtat ICS

	Indicador	Objectiu	Font
Eix 3: Acció social			
Actuació 26: Aplicar, avaluar i millorar els protocols de prevenció de maltractaments	Nombre d'informes anuals d'avaluació del protocol	Assolir 2 informes anuals d'avaluació	Regidoria d'Acció Social Regidoria de la Dona
Acció 77: Aplicació i avaluació continuada del protocol de prevenció de maltractaments de gent gran.	77.1. Nombre d'accions desenvolupades derivades de l'aplicació del protocol.		Regidoria de Gent Gran Regidoria d'Acció Social
Acció 78: Aplicació i avaluació continuada del protocol d'actuació en situacions de violència masclista en l'àmbit de la parella.	78.1. Nombre d'accions desenvolupades derivades de l'aplicació del protocol. 78.2. Nombre de coordinacions desenvolupades.		Regidoria de la Dona
Actuació 27: Incrementar els serveis d'atenció a les persones en situació de dependència i discapacitat	Reducció del temps de resolució de les sol·licituds de PIA	Reduir de 5 mesos el temps de resolució de les sol·licituds trameses (de 8 mesos de mitjana l'any 2017 a 3 mesos l'any 2022)	Regidoria d'Acció Social
Acció 79: Ampliació de l'equip d'atenció a la dependència.	79.1. Increment de personal a l'Equip d'Atenció a la Dependència.		Regidoria d'Acció Social
Acció 80: Elaboració d'un pla d'atenció a discapacitats.	80.1. Pla d'atenció a discapacitats (SÍ/NO).		Regidoria d'Acció Social

	Indicador	Objectiu	Font
OBJECTIU 4: UNA CIUTAT QUE GARANTEIX UN ENVELLIMENT ACTIU I DE QUALITAT			
Eix 1: Serveis de salut			
Actuació 28: Desenvolupar accions que facilitin l'esperança de vida amb bona salut	Increment en el % de l'esperança de vida amb bona salut	Increment de 6 mesos entre les dues enquestes de salut	Observatori de Salut (Enquesta de percepció de salut)
Acció 81: Elaboració d'un catàleg de programes i accions d'envelliment actiu.	81.1. Catàleg de programes i accions (SÍ/NO). 81.2. Nombre de programes i accions inclosos al catàleg. 81.3. Nombre de persones beneficiades per l'execució dels programes i accions del catàleg. 81.4. Nombre d'abonats als complexos esportius municipals majors de 65 anys		Regidoria de Gent Gran Regidoria d'Esports
Acció 82: Coordinació de l'oferta de programes i accions orientades a la millora de qualitat de vida de les persones grans.	82.1. Nombre de programes i accions publicats al programa d'activitats, cursos i tallers municipals.		Regidoria de Salut Regidoria de Gent Gran
Acció 83: Promoció de l'ús d'espais lúdics i de salut per a la gent gran.	83.1. Nombre d'accions desenvolupades.		Regidoria de Salut Regidoria de Gent Gran
Actuació 29: Impulsar iniciatives preventives orientades a retardar l'aparició de dependència	Nombre d'accions anuals	Constatar el desenvolupament d'almenys una acció a l'any (4 en finalitzar aquest pla)	Regidoria de Salut

	Indicador	Objectiu	Font
Acció 84: Disseny i desenvolupament d'un programa de detecció precoç de persones fràgils.	<p>84.1. Programa de detecció precoç de persones fràgils (SÍ/NO).</p> <p>84.2. Nombre d'accions desenvolupades i aplicades derivades del programa.</p> <p>84.3. Nombre de persones beneficiàries de l'aplicació del programa.</p>		<p>Regidoria d'Acció Social</p> <p>CatSalut</p>
Acció 85: Creació d'un àmbit de coordinació d'entitats i institucions que intervenen en la cura de persones grans.	<p>85.1. Àmbit de coordinació d'entitats i institucions que intervenen en la cura de persones grans (SÍ/NO).</p> <p>85.2. Nombre d'accions desenvolupades derivades de la interacció d'entitats i institucions.</p>		<p>Regidoria de Gent Gran</p> <p>Regidoria d'Acció Social</p>
Eix 3: Acció social			
Actuació 30: Desenvolupar actuacions per facilitar el manteniment de persones grans al seu entorn	Nombre d'accions desenvolupades	Assolir el desenvolupament de les 3 accions relacionades	<p>Regidoria d'Acció Social</p> <p>Regidoria de Gent Gran</p>
Acció 86: Potenciació del Servei d'Atenció Domiciliària.	<p>86.1. Increment del nombre de persones beneficiàries.</p> <p>86.2. Increment en hores de servei.</p>		Regidoria d'Acció Social

	Indicador	Objectiu	Font
Acció 87: Coordinació de les iniciatives de l'associacionisme en matèria d'acompanyament de persones grans.	87.1. Nombre d'associacions que formen part del Consell de Gent Gran. 87.2. Nombre d'iniciatives aprovades al Consell envers la gent gran.		Regidoria de Gent Gran
Acció 88: Impuls d'un punt de voluntariat.	88.1. Punt de voluntariat (SÍ/NO). 88.2. Nombre d'accions del punt de voluntariat.		Regidoria d'Acció Social Regidoria de Cohesió Social
Eix 4: Qualitat de vida			
Actuació 31: Oferir eines i programes de suport a les persones cuidadores	Nombre de persones cuidadores formades	Formar un mínim de 400 persones en finalitzar aquest pla	Regidoria de Salut Cohesió social
Acció 89: Impuls d'accions de formació i cura de les persones cuidadores amb especial atenció a les dones.	89.1. Nombre d'accions desenvolupades. 89.2. Nombre de persones que participen en les accions.		Regidoria de Salut Cohesió social
Acció 90: Coordinació de l'oferta de programes i accions orientades a la formació i la cura de les persones cuidadores informals.	90.1. Nombre de programes i accions coordinats.		Regidoria de Salut Cohesió social
Actuació 32: Promoure accions cíviques de suport a persones grans	Nombre d'associacions de barri que desenvolupen accions cíviques encaminades a la gent gran	Assolir el 90% de les associacions de veïns l'any 2022 (l'any 2017 suposen el 71%)	Regidoria de Cohesió Social

	Indicador	Objectiu	Font
Acció 91: Desenvolupament de projectes de civisme envers persones grans.	91.1. Nombre de projectes desenvolupats. 91.2. Nombre d'ens implicats en els projectes.		Regidoria de Barris i Acció Comunitària Regidoria d'Acció Social Regidoria de Gent Gran

Eix 5: Urbanisme i medi ambient

Actuació 33: Millorar l'entorn de les persones grans per a la seva independència	Nombre d'accions de millora desenvolupades	Constatar el desenvolupament d'almenys 60 accions en finalitzar aquest pla	Regidoria d'Habitatge i Barris
Acció 92: Desenvolupament d'un programa de millora de les condicions d'habitatge de les persones grans.	92.1. Nombre de persones beneficiades.		Regidoria d'Acció Social
Acció 93: Elaboració d'un pla de millora de la mobilitat urbana amb criteris d'edat.	93.1. Existència del pla (SÍ/NO).		Regidoria de Barris i Acció Comunitària Regidoria de Qualitat Urbana, Mobilitat i Serveis
Acció 94: Elaboració d'un pla d'accessibilitat urbana amb criteris d'edat.	94.1. Existència del pla (SÍ/NO).		Regidoria de Barris i Acció Comunitària

OBJECTIU 5: UNA CIUTAT AMB SERVEIS DE SALUT EFICIENTS I DE QUALITAT

Eix 1: Serveis de salut

Actuació 34: Incrementar el coneixement de la població respecte a l'ús dels DEA	Increment de les persones coneixedores del seu funcionament	Incrementar d'un 20% el percentatge de la població que és coneixedora del funcionament dels DEA, entre les dues enquestes de salut	Observatori de Salut (Enquesta de percepció de salut)
--	---	--	---

	Indicador	Objectiu	Font
Acció 95: Disseny i aplicació d'un programa de sensibilització sobre els beneficis dels desfibril·ladors.	95.1. Programa de sensibilització i nombre d'accions desenvolupades relacionades (SÍ/NO).		Regidoria de Salut
Acció 96: Disseny i aplicació d'un pla de formació de la població en l'ús del DEA.	96.1. Programa de formació de la població en l'ús del DEA i nombre d'accions desenvolupades (SÍ/NO). 96.2. Nombre de persones beneficiàries del programa de formació.		Regidoria de Salut
Actuació 35: Tenir un coneixement acurat i actualitzat de les necessitats de salut de la població de Manresa	Informe anual de l'estat de salut de la ciutat (SÍ/NO)	Assoliment de l'informe anual (SÍ/NO)	Observatori de Salut
Acció 97: Disseny i creació d'un observatori que monitoritzi detalladament els principals indicadors de salut de Manresa.	97.1. Creació de l'Observatori de Salut de Manresa (SÍ/NO).		Ajuntament de Manresa FUB
Acció 98: Traspàs de la informació generada a l'Observatori de Salut de Manresa a totes les institucions implicades.	98.1. Nombre d'accions que incorporen dades de l'Observatori en la seva justificació.		Regidoria de Salut
Eix 6: Treball coordinat i en xarxa			
Actuació 36: Millorar la coordinació en l'atenció sanitària	Nombre d'accions anuals derivades de la interacció interdepartamental per a la millora de la comunicació i la coordinació en l'atenció a les persones usuàries de salut	Constatar el desenvolupament d'almenys 2 accions anuals	Regidoria de Salut

	Indicador	Objectiu	Font
Acció 99: Creació d'un àmbit de treball interdepartamental per a la millora de la comunicació i la coordinació en l'atenció als usuaris de salut.	99.1. Àmbit de treball interdepartamental per a la millora de la comunicació i la coordinació en l'atenció als usuaris de salut (SÍ/NO).		Regidoria de Salut
Acció 100: Promoció del Consell de Salut com a eina de participació ciutadana.	100.1. Nombre de reunions. 100.2. Nombre d'informes emesos pels serveis de salut. 100.3. Nombre d'accions promogudes amb impacte en l'atenció sanitària.		Regidoria de Salut

4. ANNEXOS

ANNEX 1

Àmbits de competència municipal en salut pública

La Llei de salut pública 18/2009 té per objectiu el manteniment i la millora de l'estat de salut de la població, i les estratègies per aconseguir-ho són la vigilància de la salut pública, la promoció de la salut individual i col·lectiva, la prevenció de la malaltia i la protecció de la salut. Aborda la salut d'una manera integral, incloent-hi tots els àmbits, fins i tot la salut laboral i la mediambiental. Impulsa el treball interdepartamental i intersectorial i permet estar atent a les situacions de desigualtat en salut per raó de gènere, classe social i grup ètnic.

Dins d'aquest marc, els ajuntaments tenen assignades competències importants per millorar la salut de la població, mitjançant accions de protecció de la salut i el desplegament de polítiques de promoció d'estils de vida més saludables:

- a) Protecció de la salut, dirigida a mitigar els efectes negatius que poden tenir diversos elements del medi sobre la salut i el benestar de les persones. Són les intervencions, les prestacions i els serveis destinats a garantir que els productes alimentaris siguin saludables i que els agents físics, químics i biològics presents en el medi no afectin desfavorablement la salut de les persones.
- b) Promoció de la salut i prevenció de les malalties: són prestacions i serveis dirigits a fomentar la salut de la població i a estimular especialment l'adopció d'estils de vida saludables.
- c) Vigilància de la salut pública, inclosos el monitoratge i l'avaluació permanent de l'estat de salut de la població (per exemple: grau de cobertura vacunal) i l'actuació davant de brots i emergències (per exemple: toxiinfecció alimentària).

Els serveis mínims que han de prestar els ens locals en matèria de salut pública, segons la Llei 18/2009, de salut pública, article 52, són:

- a) L'educació sanitària en l'àmbit de les competències locals.
- b) La gestió del risc per a la salut derivat de la contaminació del medi.
- c) La gestió del risc per a la salut pel que fa a les aigües de consum públic.

- d) La gestió del risc per a la salut als equipaments públics i als llocs habitats, incloses les piscines.
- e) La gestió del risc per a la salut en les activitats de tatuatge, micropigmentació i pírcing.
- f) La gestió del risc per a la salut derivat dels productes alimentaris en les activitats del comerç minorista, del servei i la venda directa d'aliments preparats als consumidors, com a activitat principal o complementària d'un establiment, amb repartiment a domicili o sense, de la producció d'àmbit local i del transport urbà. Se n'exclou l'activitat de subministrament d'aliments preparats per a col·lectivitats, per a altres establiments o per a punts de venda.
- g) La gestió del risc per a la salut derivat dels animals domèstics, dels animals de companyia, dels animals salvatges urbans i de les plagues.
- h) La policia sanitària mortuòria en l'àmbit de les competències locals.
- i) Altres activitats de competència dels ajuntaments en matèria de salut pública d'acord amb la legislació vigent en aquesta matèria.

L'ajuntament pot desenvolupar activitats en matèria de salut pública més enllà dels serveis mínims descrits en la Llei de salut pública 18/2009, i oferir a la població intervencions que ajudin a incrementar el control sobre la seva salut i obtenir així estils de vida més saludables.

L'ajuntament pot assumir aquesta responsabilitat mitjançant:

- a) Intervencions de promoció de la salut per aconseguir una millora de la qualitat de vida de la població, considerant l'àmbit educatiu com a prioritari.
- b) Intervencions orientades a la disminució de les desigualtats.

ANNEX 2

Resum de l'Anàlisi de la situació de salut de Manresa 2016

Seguint una metodologia similar a l'emprada l'any 2009 per a l'elaboració del document *Anàlisi de la situació de salut de Manresa 2009*, l'anàlisi del 2016 s'ha elaborat a partir de l'anàlisi d'indicadors de salut ja existents i accessibles per part d'ens públics i privats.

Concretament, s'han consultat bases de dades publicades per l'Institut d'Estadística de Catalunya, el Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya, el Servei Català de la Salut, Aigües de Manresa, el Servei Català de Trànsit, la Clínica Universitària de Manresa i el mateix Ajuntament de Manresa, entre altres.

Tots els indicadors (demogràfics, mediambientals, sanitaris i socials) han estat traduïts, per fer-los objectivables i comparables, en percentatges, taxes i/o raons.

A banda de l'anàlisi d'indicadors, el document es complementa amb una descripció dels principals recursos i serveis (tant de salut com socials) de la ciutat de Manresa.

L'informe *Anàlisi de la situació de salut de Manresa 2016* ha permès extreure els principals indicadors, tant positius com negatius, de l'estat de salut de la ciutat.

A continuació s'ofereix un breu resum de les principals conclusions de l'informe.

Manresa ha experimentat un creixement negatiu de la població constant des de l'any 2011, amb saldo demogràfic negatiu l'any 2016. L'informe assenyala també pèrdua migratòria, atribuïda principalment a la conjuntura econòmica.

La ciutat continua registrant una tendència encara més marcada a l'envelliment.

L'esperança de vida mitjana és de 83,72 anys (87 anys entre les dones i 81 anys entre els homes), gairebé tres punts per sobre de l'esperança de vida a la ciutat de la dècada anterior (2004).

Aquesta alta esperança de vida, combinada amb el descens de la taxa de natalitat dels últims anys, fa pensar en una tendència encara més marcada a l'envelliment i al sobreenvelliment de la població. Un repte per al municipi en termes d'organització social, serveis, recursos i benestar en general.

La taxa de mortalitat bruta de la ciutat és lleugerament superior a la del conjunt de Catalunya; dada

atribuïble al perfil demogràfic de la ciutat, tal com es constata amb el fet que la taxa estandarditzada de mortalitat és inferior a la del conjunt de Catalunya.

Les malalties del sistema circulatori i els tumors agrupen més del 50% de la taxa específica de mortalitat per grans capítols.

Les principals causes de mort en dones són la demència senil, vascular i no especificada, seguida de les malalties cerebrovasculars i la insuficiència cardíaca.

Les principals causes de mort en homes són les malalties isquèmiques del cor, seguides dels tumors malignes de tràquea, bronquis i pulmó i, en tercer lloc, les malalties cerebrovasculars.

Des del període 2003-2004 s'ha reduït fins a cinc punts el percentatge de morts evitables a la ciutat, que ha passat d'un 14,81% del total de defuncions a un 9,14%. Els accidents de trànsit han anat disminuint amb el pas dels anys. En aquest sentit, cal destacar el descens en el nombre de víctimes joves, així com en accidents nocturns.

Pel que fa a la morbiditat, les malalties en l'aparell circulatori, el sistema nerviós i els òrgans dels sentits són les que predominen als serveis de l'hospital d'aguts. En coherència amb les dades demogràfiques de la ciutat, es continua observant una tendència creixent, des de fa una dècada, en la taxa d'utilització dels recursos socio-sanitaris.

Es registra prop d'un 30% de sobrepès i obesitat entre els infants de la ciutat.

La xifra de persones ateses pels serveis socials de l'Ajuntament de Manresa ha anat en augment, i ha passat de 8.000 usuaris l'any 2008 a 13.727 l'any 2015 (un 18,2% de la població). Se supera en més de sis punts la mitjana catalana respecte a les prestacions socials i en gairebé un punt la mitjana comarcal.

ANNEX 3

Resum de l'Enquesta de percepció de salut a la ciutat de Manresa 2017

Seguint el concepte de «ciutat saludable» creat per l'Organització Mundial de la Salut (OMS), una ciutat saludable és aquella que dona una alta prioritat a les seves accions relacionades amb la salut de la seva ciutadania. En aquest sentit, la salut és alguna cosa més que l'absència de malaltia o l'activitat curativa dels serveis sanitaris, ja que es pot crear o fomentar si l'entorn on vivim ens facilita estils de vida més saludables.

Per copsar de la manera més objectiva que es pugui la percepció de salut de les persones, envers elles mateixes i el seu entorn més immediat, s'ha dissenyat i creat una enquesta que permet obtenir informació sobre la percepció de la salut ciutadana a partir dels 32 principals indicadors descrits per la mateixa OMS com a indicadors de «ciutats saludables».

L'enquesta, formada per 55 afirmacions avaluades per la persona gràcies a una escala de tipus Likert (d'acord, en desacord...), tracta temes tan diversos com l'envelliment, la dependència, l'atur, la contaminació, la pobresa, la salut personal, l'oci, etc.

L'enquesta s'ha administrat a peu de carrer als diferents barris de Manresa, i també de forma electrònica a partir del web del mateix Ajuntament, i ha permès analitzar diferents factors de salut en relació amb determinats clústers poblacionals.

S'han administrat un total de 345 enquestes, que han estat registrades i caracteritzades sociodemogràficament i per barris, amb un 50% d'heterogeneïtat (diversitat de l'univers) i un marge d'error de +/- 5,0% per a un nivell de confiança del 95%, partint d'un univers poblacional de 75.936, els habitants de Manresa (dades del padró del 2016).

La percepció global de la salut de la ciutadania de Manresa és «neutra», sense extrems gaire positius ni negatius. Destaca en positiu la «percepció de salut personal» i en negatiu «les oportunitats de feina i l'atur».

Dels diferents ítems de l'enquesta destaquen, per la seva percepció positiva per part de la ciutadania, els següents:

- La meua salut personal és molt bona
- El subministrament d'aigua potable funciona bé
- La salut dels del meu entorn, familiars i amistats que viuen a Manresa, és molt bona
- Manresa és una ciutat que facilita el reciclatge i disposa de suficients contenidors
- La ciutat disposa de suficients centres d'atenció primària
- Es tracta d'una ciutat on resulta fàcil tenir una bona dieta saludable i equilibrada
- Manresa fomenta l'activitat física i els hàbits saludables de vida

I, per la seva percepció més negativa, les següents:

- Hi ha moltes oportunitats de feina. Es pot trobar treball fàcilment. L'atur és baix
- L'aigua dels rius de Manresa és neta
- Manresa gaudeix de moltes zones verdes molt ben cuidades i agradables
- Les persones que tenen problemes de mobilitat no tenen cap problema per moure's
- La ciutat disposa de molts carrers utilitzats al cent per cent per vianants
- Manresa disposa d'una xarxa de carrils exclusius per a bicicletes àmplia i suficient
- El trànsit a Manresa és fluid i no comporta gaires problemes de mobilitat
- La ciutat està molt ben cuidada. Es fan totes les obres i reformes de manteniment
- La ciutat no disposa de solars abandonats que no es facin servir per a cap objectiu concret

ANNEX 4

Relació de participants i principals aportacions dels grups d'experts

La proposta d'enquesta per copsar la percepció de la salut ciutadana resulta ser estadísticament una eina fiable i robusta, que permet classificar els aspectes de salut en funció de la percepció de la població i definir el perfil d'aquests dins d'un marc comprensible de classificació i caracterització.

Els resultats permeten tenir una aproximació global i per barris de la percepció de salut de la ciutadania de Manresa, i poden ser un punt de partida sòlid per a futures intervencions de salut a la ciutat, així com per a la creació d'eines o mesures de promoció de la salut a Manresa.

L'anàlisi dels resultats de l'enquesta és una bona base per inspirar i fomentar polítiques de salut comunitària efectives i per oferir directives amb l'objectiu de millorar els nivells de satisfacció envers la salut ciutadana.

A banda de l'*Anàlisi de salut de Manresa 2016* i de l'*Enquesta de percepció de salut a la ciutat de Manresa 2017*, aquest Pla de Salut també s'ha elaborat a partir de la consulta i el debat generat amb informants clau i grups de persones expertes.

Concretament s'han organitzat cinc grups d'experts, amb una participació de més de 60 persones.

GRUP INTERN DE L'AJUNTAMENT DE MANRESA

Es constitueix inicialment un grup intern del mateix Ajuntament, amb la idea de partir de la complicitat i la implicació de diferents regidories i departaments. Aquesta primera taula de treball es crea amb la idea de desplegar un Pla de Salut consensuat, interdepartamental i global.

D'aquest grup se'n deriven cinc grans àmbits de treball que cal afrontar des de l'enfocament que planteja el PINSAP:

- Reptes demogràfics i socials: natalitat, dona, envelliment, migracions, diversitat cultural.
- Serveis socials: serveis socials (protecció social), cohesió, habitatge, barris, ocupació i empleabilitat i dependència.
- Qualitat de vida: educació, cultura, civisme, esport i hàbits saludables.
- Urbanisme i medi ambient: parcs, espais naturals, trànsit i mobilitat sostenible, illes de vianants i canvi climàtic.
- Serveis de salut: atenció sanitària i protecció de la salut.

D'aquest grup neix també la demanda de crear un grup d'experts en salut i un grup d'experts de l'àmbit social.

GRUP DE SALUT

Amb els principals agents de salut de la ciutat, es posa l'èmfasi en l'exploració del que es consideren els principals reptes de salut de la ciutat per als propers anys (amb especial èmfasi en la cronicitat i l'envelliment, la salut mental, salut i joves, salut i infància i protecció de la salut), així com en el paper que les diferents entitats i serveis de salut poden tenir-hi.

Grup	Relació de participants
Ajuntament de Manresa	<ul style="list-style-type: none"> • Regidoria de Turisme, Habitatge i Barris (regidor/a i tècnics) • Regidoria de Qualitat Urbana, Mobilitat, Serveis i Esports (regidor/a i tècnics) • Regidoria d'Ocupació i Emprenedoria, Dona i Igualtat (regidor/a i tècnics) • Regidoria de Cohesió Social, Gent Gran i Salut, Ensenyament i Universitats (regidor/a i tècnics)
Salut	<ul style="list-style-type: none"> • Institut Català de la Salut (2 representants) • Fundació Sociosanitària de Manresa • Servei Català de la Salut • Agència de Salut Pública de Catalunya (2 representants) • Col·legi de Metges • Col·legi d'Infermeria • Col·legi de Veterinaris • Col·legi de Farmacèutics • Fundació Tomàs Canet • Ampans • Althaia (3 representants) • Aj. Manresa, representant de la comissió de drogues
Social	<ul style="list-style-type: none"> • Fundació Ampans • Fundació Rosa Oriol • Creu Roja Manresa • Càritas (2 representants) • Fundació Tomàs Canet • Aj. Manresa, serveis especialitzats • Aj. Manresa, atenció social i primària • Aj. Manresa, regidoria de Serveis Socials
Agents econòmics	<ul style="list-style-type: none"> • Ateneu Cooperatiu (2 representants) • CC.OO. (2 representants) • Gest, associació de professionals sèniors • PIMEC Catalunya central • Centre Tecnològic de Manresa - Eurecat • Mutuacat
Grups de persones usuàries de salut	<ul style="list-style-type: none"> • Associació Montserrat Claret Arimany pel Centre de Desenvolupament Infantil i Atenció Precoç del Bages (ACDIAP) • Associació de Diabètics de Catalunya • Associació de Familiars amb Alzheimer i Altres Demències del Bages, Berguedà i Solsonès • Associació de Malalts de Crohn i Colitis Ulcerosa ACCU-Catalunya • Caminant plegats en el dol • ActivaMent Catalunya Central • Associació de Familiars i Malalts Mentals del Bages • Associació Grup d'Esclerosi Múltiple del Bages (AGRUPEM) • Centre de Recursos en Trastorns de l'Espectre Autista Catalunya Central

De forma resumida, cal destacar la preocupació per l'envelliment i el sobreenvelliment de la població, així com l'interès a treballar per a l'establiment de circuits d'atenció integrats i més sostenibles, l'èmfasi en l'atenció centrada en la persona, la millora del trànsit entre serveis, la importància del treball des de la prevenció (i en tots els estadis de la vida) i la necessitat de combatre l'aïllament social i la soledat.

Des de la perspectiva de promoció de la salut es va posar en relleu la importància de seguir treballant en programes educatius en escoles i centres d'educació secundària, així com des dels barris, i en la incorporació de noves tecnologies.

S'identifiquen, com a actius de salut, el SAD, programes d'envelliment actiu, programes socials, la tradició de la ciutat en la cura de la gent gran, la xarxa assistencial de la ciutat, el potencial dels barris (i els seus recursos, com ara patis, etc.), el CAE i altres serveis de joventut, la xarxa de farmàcies, l'Illa Verda i l'entorn (natural, cultural i gastronòmic) de la ciutat.

Els experts en salut apunten la necessitat de treballar també el Pla de Salut a partir de l'expertesa d'un grup des del vessant social.

GRUP SOCIAL

En aquest grup s'emfatitza la necessitat de donar respostes a la cronicitat, la salut mental i problemes d'ocupació, pel risc de vulnerabilitat social que comporten. També pren importància la figura de la persona cuidadora informal, assumit habitualment per dones.

S'identifiquen com a elements clau el foment i la millora del servei d'atenció a domicili (SAD), la implantació de la teleassistència i la implantació d'una figura cívica educadora de barri, per fomentar hàbits de vida saludables i, especialment, per a una bona implantació de plans integrals en salut que millorin l'aprofitament de solucions i recursos ja existents gràcies a una millor col·laboració entre entitats i associacions.

GRUP D'AGENTS ECONÒMICS I SOCIALS

Aquest grup va treballar, sobretot, la idea de formar i sensibilitzar l'empresariat envers la importància de la prevenció (i l'educació per a la salut) des de les empreses, però també en la creació i foment de llocs de treball saludables, que afavoreixin la conciliació familiar, la salut mental i física, nivells d'estrès raonables, etc., amb especial èmfasi en les actuacions que es puguin fer envers les dones treballadores.

S'apunta la idea de treballar per al recull de *bones pràctiques* en la promoció de la salut des de l'empresa (amb dades i evidència científica en termes de salut de les persones treballadores, productivitat, disminució de baixes, satisfacció/benestar de les persones treballadores, etc.).

També es va posar èmfasi en la idea d'aportar complements que contribueixin a la percepció de salut i benestar de les persones que treballen a Manresa: foment dels actius naturals, gastronòmics i culturals de la ciutat mitjançant la senyalització d'itineraris per fer a peu o corrent, establiment d'acords dels restauradors per crear menús saludables i de proximitat, etc.

GRUP D'ASSOCIACIONS DE PERSONES MALALTES I DE SALUT DEL BAGES

Representants d'associacions de persones malaltes de Manresa, en la conjuntura de fer ús habitual dels serveis i solucions de salut en el context de la ciutat de Manresa, van poder emetre reflexions al voltant de:

- la identificació dels problemes més destacats relacionats amb la salut de la ciutat de Manresa
- la proposta de diferents solucions, sota el paraigua de la seva experiència, per agilitzar serveis, millorar solucions o destacar problemàtiques per trobar-hi vies de solució adequades.

Les persones representants van identificar com a elements clau la gestió de la informació sanitària de la ciutadania i dels fluxos d'informació que s'estableixen entre els diferents protagonistes de la salut, i la necessitat de treballar per a l'empoderament i la conscienciació ciutadana. Així mateix, s'identifiquen l'esport, l'exercici intel·lectual, el foment d'espais de ciutat per combatre el sedentarisme i la facilitació d'eines i solucions a associacions de persones malaltes i familiars.

UMANRESA
UNIVERSITAT DE VIC
UNIVERSITAT CENTRAL
DE CATALUNYA

Ajuntament
de Manresa